Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

15. rujna 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Informacijsko društvo – Sloboda pružanja usluga – Poslovna bežična lokalna mreža (WLAN) – Stavljanje na besplatno raspolaganje javnosti – Odgovornost posrednih davatelja usluga – Samo prijenosnik informacija – Direktiva 2000/31/EZ Članak 12. – Ograničenje odgovornosti – Nepoznati korisnik te mreže – Povreda prava nositelja prava na zaštićeno djelo – Obveza zaštite mreže – Građanska odgovornost poslovnog subjekta“

U predmetu C-484/14,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Landgericht München I (Regionalni sud u Münchenu I, Njemačka), odlukom od 18. rujna 2014., koju je Sud zaprimio 3. studenoga 2014., u postupku

Tobias Mc Fadden

protiv

Sony Music Entertainment Germany GmbH

SUD (treće vijeće),

u sastavu: L. Bay Larsen, predsjednik vijeća, D. Šváby, J. Malenovský (izvjestitelj), M. Safjan i M. Vilaras, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: V. Tourrès, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 9. prosinca 2015.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za T. Mc Faddena, A. Hufschmid i C. Fritz, *Rechtsanwälte*,

— za Sony Music Entertainment Germany GmbH, B. Frommer, R. Bisle, M. Hügel, *Rechtsanwälte*,

— za poljsku vladu, B. Majczyna, u svojstvu agenta,

— za Europsku komisiju, K.-P. Wojcik i F. Wilman, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 16. ožujka 2016.,

* Jezik postupka: njemački.

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 12. stavka 1. Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (SL L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 58.) (u daljnjem tekstu: Direktiva o elektroničkoj trgovini).

2 Zahtjev je podnesen u okviru spora između Tobiasa Mc Faddena i Sony Music Entertainment Germany GmbH (u daljnjem tekstu: Sony Music) povodom eventualne odgovornosti prvospomenutog za uporabu lokalne bežične mreže [*Wireless local area network* (WLAN)], koju koristi T. Mc Fadden, od strane treće osobe radi neovlaštenog stavljanja javnosti na raspolaganje fonograma koji je proizveo Sony Music.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 98/34

3 Europski parlament i Vijeće donijeli su 22. lipnja 1998. Direktivu 98/34/EZ o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva (SL 1998., L 204, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 42., str. 58.), kako je izmijenjena Direktivom 98/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 1998. (SL 1998., L 217, str. 18.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 55., str. 11.).

4 Uvodne izjave 2. i 19. Direktive 98/48 glase:

„2. Širok raspon različitih usluga u smislu članaka 59. i 60. Ugovora [o EZ-u, koji su postali članci 46. i 57. UFEU-a] imat će koristi od mogućnosti što ih informacijsko društvo pruža na daljinu, elektronički i na osobni zahtjev primatelja usluga;

[...]

19. Prema članku 60. Ugovora [o EZ-u, koji je postao članak 57. UFEU-a], kako ga tumači sudska praksa, „usluge” se odnose na one usluge koje se obično pružaju za naknadu; budući da te karakteristike nema kada je riječ o djelatnostima koje obavlja država bez ekonomske koristi, a u kontekstu svojih dužnosti posebno u socijalnom, kulturnom, obrazovnom i području pravosuđa [...].”

5 Članak 1. Direktive 98/34 određuje:

„Za potrebe ove Direktive:

[...]

2. ‚usluga’, svaka usluga informacijskog društva, to jest svaka usluga koja se obično pruža uz naknadu, na daljinu, elektronskim sredstvima te na osobni zahtjev primatelja usluga.

[...]”

Direktiva 2000/31

6 Uvodne izjave 18., 41., 42. i 50. Direktive 2000/31 glase kako slijedi:

„18. Usluge informacijskog društva obuhvaćaju široki raspon gospodarskih djelatnosti koje se odvijaju na internetu; [...] Usluge informacijskog društva nisu isključivo ograničene na usluge za koje se ugovori sklapaju na Internetu već se također odnose, pod uvjetom da predstavljaju gospodarsku djelatnost, i na usluge za koje oni koji ih primaju ne plaćaju naknadu kao što su usluge kojima se putem interneta nude informacije ili komercijalna priopćenja, te usluge koje osiguravaju alate za omogućavanje pretraživanja podataka, pristupa podacima i pronalaženje podataka. Usluge informacijskog društva uključuju i usluge koje se sastoje od [...] omogućavanja pristupa na komunikacijsku mrežu [...].

[...]

41. Ova Direktiva uspostavlja ravnotežu između različitih interesa i utvrđuje načela na kojima se mogu temeljiti sporazumi i standardi u predmetnoj djelatnosti.

42. Iznimke od odgovornosti utvrđene u ovoj Direktivi odnose se jedino na slučajeve u kojima je aktivnost davatelja usluga informacijskog društva ograničena na tehnički proces poslovanja i omogućavanja pristupa komunikacijskoj mreži preko koje se informacije stavljene na raspolaganje od trećih strana prenose ili privremeno pohranjuju, isključivo u svrhu učinkovitijeg prijenosa; Ta aktivnost je samo tehničke, automatske i pasivne naravi, što podrazumijeva da davatelj usluga informacijskog društva nije upoznat s informacijama koje se prenose ili pohranjuju niti ima kontrolu nad njima.

[...]

50. Važno je da predložena direktiva o usklađivanju pojedinih aspekata autorskih i povezanih prava u informacijskom društvu i ova Direktiva stupe na snagu unutar istog vremenskog okvira kako bi se uspostavio jasan okvir pravila vezanih za pitanja odgovornosti posrednika za kršenje autorskih i povezanih prava na razini Zajednice.”

7 Članak 2. te direktive naslova „Definicije” određuje:

„Za potrebe ove Direktive, sljedeći pojmovi imaju sljedeća značenja:

(a) ‚usluge informacijskog društva‘: usluge u smislu članka 1. stavka 2. Direktive [98/34];

(b) ‚davatelj usluga‘: svaka fizička ili pravna osoba koja pruža uslugu informacijskog društva;

[...]”

8 Navedena direktiva u Poglavlju II. Odjeljku 4. naslovljenom „Odgovornost posrednih davatelja usluga” obuhvaća članke 12. do 15.

9 Članak 12. iste direktive, naslovljen „Samo prijenosnik informacija”, propisuje:

„1. Kad se pružena usluga informacijskog društva sastoji od prijenosa komunikacijskom mrežom informacija dobivenih od primatelja usluge ili kad se ta usluga sastoji od omogućavanja pristupa komunikacijskoj mreži, države članice moraju osigurati da davatelj usluge nije odgovoran za informacije koje se prenose, pod uvjetom da davatelj usluge:

(a) ne inicira prijenos;

(b) ne odabere primatelja prijenosa; i

(c) ne izabire i ne mijenja informacije sadržane u prijenosu.

[...]

3. Ovaj članak ne utječe na mogućnost da sud ili upravno tijelo, u skladu s pravnim sustavom države članice, od davatelja usluga zahtijeva okončanje ili sprečavanje prekršaja.”

10 Članak 13. stavak 1. Direktive 2000/31, naslovljen „Privremeni smještaj informacija” određuje:

„1. Ako se pružena usluga informacijskog društva sastoji od prijenosa informacija komunikacijskom mrežom koje je dao primatelj usluge, države članice moraju osigurati da davatelj usluga nije odgovoran za automatsku, privremenu i prolaznu pohranu tih informacija, koja je izvršena isključivo u svrhu učinkovitijeg daljnjeg prijenosa informacija prema drugim primateljima usluge na njihov zahtjev, pod uvjetom:

a) da davatelj ne mijenja informacije;

b) davatelj poštuje uvjete pristupa informacijama;

c) da davatelj poštuje pravila u vezi s osvježavanjem informacija koja su propisana na općenito priznat i korišten način u djelatnosti;

d) da se davatelj ne upliće u zakonito korištenje tehnologije, koja je općenito priznata i korištena u djelatnosti, s ciljem dobivanja podataka o korištenju informacija; i

i

e) da davatelj žurno djeluje kod uklanjanja informacija ili onemogućavanja pristupa informacijama koje je pohranio odmah po saznanju činjenice da su informacije u početnom izvoru prijenosa uklonjene iz mreže ili da im je onemogućen pristup, ili da je izdan nalog suda ili upravnog tijela za takvo uklanjanje ili onemogućavanje.”

11 Članak 14. te direktive, naslovljen „Zadržavanje”, propisuje:

„1. Kad se pružena usluga informacijskog društva sastoji od pohrane informacija dobivenih od primatelja usluge, države članice moraju osigurati da davatelj usluge nije odgovoran za informacije pohranjene na zahtjev primatelja usluge, pod uvjetom:

(a) da davatelj nema stvarnog znanja o protuzakonitoj aktivnosti ili informaciji i, u pogledu zahtjeva za naknadu štete, ne zna za činjenice ili okolnosti iz kojih bi bila vidljiva protuzakonita aktivnost ili informacija;

ili

(b) da davatelj, odmah po dobivanju takvog saznanja ili spoznaje žurno djeluje kako bi uklonio te informacije ili onemogućio pristup informacijama.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako primatelj usluge postupa na temelju ovlasti ili pod nadzorom pružatelja usluga.

3. Ovaj članak ne utječe na mogućnost da sud ili upravno tijelo, u skladu s pravnim sustavom države članice, od davatelja usluge zahtijeva okončanje ili sprečavanje prekršaja i ne utječe na mogućnost da država članica utvrdi postupke kojima se uređuje uklanjanje ili onemogućavanje pristupa informacijama."

12 Članak 15. stavak 1. navedene direktive, naslovljen „Nepostojanje obveze praćenja" određuje:

„Države članice ne mogu uvesti opću obvezu za davatelje usluga da pri pružanju usluga iz članaka 12., 13., i 14. prate informacije koje prenose ili pohranjuju niti opću obvezu da aktivno traže činjenice ili okolnosti koje bi ukazivale na protuzakonite aktivnosti."

Direktiva 2001/29/EZ

13 Uvodna izjava 16. Direktive 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.) određuje:

„Odgovornost za aktivnosti u umreženom okruženju tiče se ne samo autorskog prava i srodnih prava već i drugih područja kao što su narušavanje ugleda, zavaravajuće oglašavanje, ili povreda žiga. [Na to pitanje] se horizontalno poziva u Direktivi [2000/31] koja pojašnjava i usklađuje razna pravna pitanja koja se odnose na usluge u informacijskom društvu uključujući elektroničko poslovanje. Ovu Direktivu trebalo bi provesti u roku sličnom onom za provedbu Direktive o elektroničkom poslovanju, budući da ta Direktiva predviđa usklađeni okvir načela i odredbi bitnih između ostalog za važne dijelove ove Direktive. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje odredbe koje se odnose na odgovornost iz te Direktive."

Direktiva 2004/48/EZ

14 Članak 2. Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL 2004., L 157, str. 45. i ispravak SL 2004., L 195, str. 16.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 74.), naslovljen „Područje primjene", propisuje:

„[...]

3. Ova Direktiva ne utječe na:

(a) [...] Direktivu [2000/31] općenito, a posebno njezine članke 12. do 15.;

[...]"

Njemačko pravo

15 Članci 7. do 10. Telemediengesetza (Zakon o elektroničkim medijima) od 26. veljače 2007. (BGBl. I, str. 179.), kako je posljednji put izmijenjen Zakonom od 31. ožujka 2010. (BGBl. I, str. 692.; u daljnjem tekstu: Zakon o elektroničkim medijima), prenose u nacionalno pravo članke 12. do 15. Direktive 2000/31.

16 Članak 7. Zakona o elektroničkim medijima glasi kako slijedi:

1. Na temelju općih zakona, davatelji usluga odgovorni su za vlastite informacije koje stavljaju na raspolaganje radi njihove uporabe.

2. Davatelji usluga u smislu članaka 8. do 10. nisu obvezni pratiti informacije koje prenose ili pohranjuju niti aktivno tražiti činjenice ili okolnosti koje bi ukazivale na nezakonite aktivnosti. Na obveze nametnute općim zakonima da se uklone informacije ili se onemogući pristup informacijama ne utječe nepostojanje odgovornosti davatelja usluga na temelju članaka 8. do 10. [...].”

17 Članak 8. stavak 1. Zakona o elektroničkim medijima propisuje:

„Davatelji usluga nisu odgovorni za informacije koje prenose komunikacijskom mrežom ili kojima pružaju pristup u svrhu uporabe pod uvjetom da:

1. ne iniciraju prijenos

2. ne odabiru primatelja prijenosa; i

3. ne izabiru i ne mijenjaju informacije sadržane u prijenosu.

Prva rečenica ne primjenjuje se kad davatelj usluga namjerno surađuje s jednim od primatelja svoje usluge radi poduzimanja nezakonitih radnji.”

18 Članak 97. Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz) (Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima) od 9. rujna 1965. (BGBl. I, str. 1273.), kako je posljednje izmijenjen Zakonom od 1. listopada 2013. (BGBl. I, str. 3728.) (u daljnjem tekstu: Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima), određuje:

„1. U slučaju nezakonite povrede autorskog ili nekog drugog prava koje je zaštićeno ovim zakonom, oštećena osoba može zahtijevati okončanje povrede; u slučaju da postoji opasnost od ponavljanja povrede, ona može podnijeti zahtjev za propuštanje. Pravo na podnošenje zahtjeva za propuštanje postoji i kad se prvi put pojavi opasnost od povrede.

2. Tko namjerno ili iz nepažnje počini povredu, oštećenoj osobi mora naknaditi štetu koja iz toga proizlazi. [...]”

19 Članak 97.a Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima određuje:

„1. Osoba kojoj je nanesena šteta, prije pokretanja sudskog postupka mora počinitelju poslati opomenu radi propuštanja i dati mu mogućnost da riješi spor tako da se obveže da će se suzdržati od počinjenja povrede, inače će platiti odgovarajuću kaznu.

[...]

3) U mjeri u kojoj je opomena opravdana, [...] može se zahtijevati povrat nužnih troškova. [...]. [...]”

Nacionalna sudska praksa o neizravnoj odgovornosti davatelja usluga informacijskog društva (Störerhaftung)

20 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da u njemačkom pravu do odgovornosti osobe u slučaju povrede autorskog prava ili srodnih prava može doći njezinim izravnim (*Täterhaftung*) ili neizravnim počinjenjem (*Störerhaftung*). Njemački sudovi tumače članak 97. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima na način da osoba može biti odgovorna za povredu iako nije njezin počinitelj ni sudionik, ali joj namjerno pridonosi (*Störer*).

21 U tom pogledu Bundesgerichtshof (Savezni sud, Njemačka) je u presudi od 12. svibnja 2010., Sommer unseres Lebens (I ZR 121/08), presudio da privatna osoba koja koristi bežičnu mrežu s pristupom internetu može biti okvalificirana kao „Störer” kada svoju mrežu nije zaštitila putem lozinke tako da je trećem omogućila da povrijedi autorsko pravo ili srodna prava. Prema toj presudi, razumno je da takav korisnik mreže poduzme mjere zaštite poput sustava identifikacije putem lozinke.

Činjenično stanje u glavnom postupku i prethodna pitanja

22 T. Mc Fadden upravlja poduzećem u okviru kojeg prodaje ili iznajmljuje rasvjetna tijela i sustave ozvučenja.

23 On koristi bežičnu lokalnu mrežu nudeći, u blizini svojega poduzeća, besplatni i anonimni pristup internetu. Kako bi omogućio taj pristup internetu, T. Mc Fadden koristi usluge telekomunikacijskog poduzeća. Pristup toj mreži bio je namjerno nezaštićen kako bi djelatnost njegova društva privukla pažnju klijenata susjednih trgovina, prolaznika i susjeda.

24 Oko 4. rujna 2010. T. Mc Fadden izmijenio je naziv svoje mreže iz „mcfadden.de” u „freiheitstattangst.de” kako bi izrazio svoju potporu zaštiti osobnih podataka te protivljenje pretjeranom državnom nadzoru.

25 U istom razdoblju na internetu je putem bežične lokalne mreže koju koristi T. Mc Fadden javnosti stavljeno na besplatno raspolaganje glazbeno djelo bez ovlaštenja nositelja prava. T. Mc Fadden tvrdi da nije počinio navedenu povredu, ali ne može isključiti da ju je počinio jedan od korisnika njegove mreže.

26 Sony Music je proizvođač fonograma tog djela.

27 Dopisom od 29. listopada 2010., Sony Music opomenuo je T. Mc Faddena da poštuje njegova prava na navedeni fonogram.

28 Nakon te opomene, T. Mc Fadden je pred sudom koji je uputio zahtjev podnio negativnu deklaratornu tužbu (*negative Feststellungsklage*). Odgovarajući na nju, Sony Music podnio je više protuzahtjeva kojima se od T. Mc Faddena zahtijeva, kao prvo, isplata štete na temelju njegove izravne odgovornosti za povredu prava Sony Musica na navedenom fonogramu, kao drugo, okončanje povrede nanesene pravima Sony Musica pod prijetnjom novčane kazne, kao treće, naknada njegovih troškova slanja opomene kao i troškova postupka.

29 Presudom od 16. siječnja 2014. koja je donesena zbog izostanka T. Mc Faddena, sud koji je uputio zahtjev odbio je zahtjev potonjeg i prihvatio protuzahtjeve Sony Musica.

30 T. Mc Fadden podnio je prigovor protiv te presude, navevši da je oslobođen odgovornosti na temelju njemačkih odredbi kojima je prenesen članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31.

31 U okviru tog postupka prigovora, Sony Music zatražio je da se potvrdi navedena presuda i da, podredno, u slučaju da sud koji je uputio zahtjev ne utvrdi izravnu odgovornost T. Mc Faddena, potonjem bude naložena naknada štete na temelju njemačke sudske prakse koja se odnosi na neizravnu odgovornost (*Störerhaftung*) korisnika bežične lokalne mreže i to zato što nije poduzeo mjere zaštite svoje bežične lokalne mreže te je tako omogućio trećima da povrijede prava Sony Musica.

32 U svojem zahtjevu za prethodnu odluku sud koji je uputio zahtjev navodi da je sklon utvrditi da povredu prava Sony Musica nije počinio osobno T. Mc Fadden, već nepoznati korisnik njegove bežične lokalne mreže. Ipak, taj sud namjerava pozvati se na neizravnu odgovornost (*Störerhaftung*) T. Mc Faddena zbog toga što on nije zaštitio mrežu što je omogućilo anonimno počinjenje te povrede. Ipak, sud koji je uputio zahtjev pita se ne isključuje li oslobođenje od odgovornosti, propisano člankom 12. stavkom 1. Direktive 2000/31, koji je prenesen u njemačko pravo prvom rečenicom članka 8. stavka 1. Zakona o elektroničkim medijima, svaki oblik odgovornosti T. Mc Faddena.

33 U tim je okolnostima Landgericht München I (Regionalni sud u Münchenu I, Njemačka) odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1) Treba li prvu polovicu rečenice stavka 1. članka 12. Direktive 2000/31 u vezi s člankom 2. točkom (a) te direktive i člankom 1. točkom 2. Direktive 98/34 tumačiti tako da „obično uz naknadu” znači da nacionalni sud mora utvrditi:
   a. pruža li osoba na koju se to konkretno odnosi i koja se poziva na svojstvo davatelja usluge tu konkretnu uslugu obično uz naknadu, ili
   b. postoje li uopće davatelji usluga na tržištu koji tu uslugu ili usporedive usluge pružaju uz naknadu, ili
   c. pruža li se većina tih ili usporedivih usluga uz naknadu?

2) Treba li prvu polovicu rečenice stavka 1. članka 12. Direktive 2000/31 tumačiti tako da „omogućavanje pristupa komunikacijskoj mreži” znači da je za omogućavanje u skladu s direktivom bitan jedino nastanak rezultata, tako da je omogućen pristup komunikacijskoj mreži (npr. internetu)?

3) Treba li prvu polovicu rečenice stavka 1. članka 12. Direktive 2000/31 u vezi s člankom 2. točkom (b) te direktive tumačiti tako da je za „pružanje” u smislu članka 2. točke (b) [te direktive] dovoljno ako se usluga informacijskog društva samo stvarno stavlja na raspolaganje, u konkretnom slučaju dakle stavlja na raspolaganje otvoreni [bežični lokalni] WLAN ili je primjerice pored toga potrebno i „oglašavanje”?

4) Treba li prvu polovicu rečenice stavka 1. članka 12. Direktive 2000/31 tumačiti tako da „nije odgovoran za informacije koje se prenose” znači da su mogući zahtjevi za propuštanje, naknadu štete, plaćanje troškova opomene i sudskih troškova osobe koja je oštećena povredom autorskog prava protiv pružatelja pristupa isključeni u načelu ili su isključeni u svakom slučaju [u kojem su] u vezi s prvom utvrđenom povredom autorskog prava?

5) Treba li prvu polovicu rečenice stavka 1. članka 12. Direktive 2000/31 u vezi s člankom 12. stavkom 3. Direktive 2000/31 tumačiti tako da države članice nacionalnom sudu ne mogu dopustiti da u glavnom postupku protiv pružatelja pristupa donese nalog prema kojem on ubuduće trećim osobama ne smije omogućiti da preko internetske veze određeno djelo zaštićeno autorskim pravom stave na raspolaganje za elektronski pristup preko internetskih foruma za razmjenu?

6) Treba li prvu polovicu rečenice stavka 1. Članka 12. Direktive 2000/31 tumačiti tako da u okolnostima glavnog postupka na zahtjev za propuštanje treba na odgovarajući način primijeniti odredbu članka 14. stavka 1. točke (b) Direktive 2000/31?

7) Treba li prvu polovicu rečenice stavka 1. članka 12. Direktive 2000/31 u vezi s člankom 2. točkom (b) te direktive tumačiti tako da se zahtjevi prema davatelju usluga iscrpljuju time da je davatelj usluga svaka fizička ili pravna osoba koja pruža uslugu informacijskog društva?

8) U slučaju negativnog odgovora na sedmo pitanje, koji dodatni zahtjevi moraju biti postavljeni prema davatelju usluga u okviru tumačenja članka 2. točke (b) Direktive 2000/31?

9) Treba li prvu polovicu rečenice stavka 1. članka 12. Direktive 2000/31, uzimajući u obzir postojeću zaštitu temeljnog prava intelektualnog vlasništva koje proizlazi iz prava vlasništva (članak 17. stavak 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima), odredbe donesene u direktivama 2001/29 i 2004/48 te uzimajući u obzir slobodu informiranja i slobodu poduzetništva, koja je temeljno pravo Unije (članak 16. Povelje Europske unije o temeljnim pravima), tumačiti tako da se ne protivi odluci nacionalnog suda [...] kojom se pružatelju pristupa uz snošenje troškova naloži da ubuduće trećim osobama ne omogućava da preko konkretne internetske veze određeno djelo zaštićeno autorskim pravom ili njegove dijelove stave na raspolaganje za elektronski pristup preko internetskih foruma za razmjenu (*peer-to-peer*) te se pružatelju pristupa ostavlja na volju odluka o tome koje tehničke mjere će konkretno poduzeti kako bi izvršio taj nalog?

[10)] Vrijedi li to i kada pružatelj pristupa sudsku zabranu zapravo može poštovati jedino tako da isključi internetsku vezu, zaštiti je lozinkom ili provjerava cjelokupnu komunikaciju koja se odvija preko nje kako bi utvrdio prenosi li se određeno djelo zaštićeno autorskim pravom iznova nezakonito ili ne, pri čemu je to utvrđeno [...] još od početka i nije [...] otkriveno tek u okviru ovršnog postupka ili postupka izricanja kazne?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

34 Iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev nastoji utvrditi može li usluga, poput one koju pruža tužitelj u predmetu iz glavnog postupka, koja se sastoji od javnog i besplatnog stavljanja na raspolaganje bežične komunikacijske mreže, biti obuhvaćena područjem primjene članka 12. stavka 1. Direktive 2000/31.

35 U tim okolnostima valja razumjeti da svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31, u vezi s člankom 2. točkom (a) te direktive i člankom 1. točkom 2. Direktive 98/34, tumačiti na način da usluga, poput one u glavnom postupku, koju pruža korisnik komunikacijske mreže i koja se sastoji od stavljanja na besplatno raspolaganje javnosti, predstavlja „uslugu informacijskog društva” u smislu te prve odredbe.

36 Najprije valja navesti da ni u članku 12. stavku 1. Direktive 2000/31 ni u članku 2. te direktive nije sadržana definicija pojma „usluga informacijskog društva”. Ipak, potonji članak u tu svrhu upućuje na Direktivu 98/34.

37 U tom pogledu, iz uvodnih izjava 2. i 19. Direktive 98/48 s jedne strane proizlazi da pojam „usluga” koji se koristi u Direktivi 98/34 treba razumjeti na način da ima smisao poput onog u članku 57. UFEU-a. Ipak, na temelju tog članka 57. „uslugama” se smatraju osobito one usluge koje se uobičajeno pružaju uz naknadu.

38 S druge strane, članak 1. točka 2. Direktive 98/48 određuje da pojam „usluga informacijskog društva” obuhvaća svaku uslugu koja se obično pruža uz naknadu, na daljinu, elektronskim sredstvima te na osobni zahtjev primatelja usluga.

39 U tim okolnostima, valja utvrditi da su usluge informacijskog društva iz članka 12. stavka 1. Direktive 2000/31 samo one koje se uobičajeno pružaju uz naknadu.

40 Taj zaključak potkrijepljen je uvodnom izjavom 18. Direktive 2000/31 koja određuje da iako usluge informacijskog društva nisu isključivo ograničene na usluge za koje se ugovori sklapaju na internetu već se također odnose na druge usluge, to vrijedi samo pod uvjetom da predstavljaju gospodarsku djelatnost.

41 Međutim, iz toga se ne može zaključiti da usluga gospodarske naravi koja je pružena besplatno nikad ne može predstavljati „uslugu informacijskog društva" u smislu članka 12. stavka 1. Direktive 2000/31. Naknadu za uslugu koju je pružio davatelj usluga u okviru svoje gospodarske djelatnosti ne plaćaju nužno osobe koje su njezini korisnici (vidjeti, u tom smislu, presudu od 11. rujna 2014., Papasavvas, C-291/13, EU:C:2014:2209, t. 28. i 29.).

42 To posebno vrijedi kad je uslugu besplatno pružio davatelj usluga u svrhu oglašavanja prodane robe ili pruženih usluga, s obzirom na to da je trošak te aktivnosti sadržan u prodajnoj cijeni te robe ili tih usluga (presuda od 26. travnja 1988., Bond van Adverteerders i dr., 352/85, EU:C:1988:196, t. 16., kao i od 11. travnja 2000., Deliège, C-51/96 i C-191/97, EU:C:2000:199, t. 56.).

43 S obzirom na prethodno navedeno, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31, u vezi s člankom 2. točkom (a) te direktive i člankom 1. točkom 2. Direktive 98/34, valja tumačiti na način da usluga, poput one u glavnom postupku, koju pruža korisnik komunikacijske mreže i koja se sastoji u tome da se tu mrežu stavi na besplatno raspolaganje javnosti, predstavlja „uslugu informacijskog društva" u smislu te prve odredbe kad je pruža predmetni davatelj usluga u svrhu oglašavanja prodane robe ili pruženih usluga.

Drugo i treće pitanje

44 Svojim drugim i trećim pitanjem koje valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev pita, u biti, treba li članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 tumačiti na način da kako bi se usluga iz te odredbe koja se sastoji od omogućavanja pristupa komunikacijskoj mreži smatrala pruženom, taj pristup samo treba biti stavljen na raspolaganje ili trebaju biti ispunjeni dodatni zahtjevi.

45 Preciznije, sud koji je uputio zahtjev želi znati je li, osim omogućavanja pristupa komunikacijskoj mreži, potrebno, s jedne strane, postojanje ugovornog odnosa između primatelja i davatelja usluge i, s druge strane, oglašavanje navedene usluge od strane potonjeg.

46 U tom pogledu, kao prvo, iz formulacije članka 12. Direktive 2000/31 pod naslovom „Samo prijenosnik informacija" proizlazi da pružanje usluge iz te odredbe mora uključivati prijenos informacija u komunikacijskoj mreži.

47 Nadalje, navedena odredba određuje da iznimka od odgovornosti predviđena tom istom odredbom važi samo za prenesene informacije.

48 Naposljetku, iz uvodne izjave 42. Direktive 2000/31 proizlazi da je aktivnost „samo prijenosnika informacija" isključivo tehničke, automatske i pasivne naravi.

49 Iz toga slijedi da omogućavanje pristupa komunikacijskoj mreži ne smije prekoračiti okvir takvog tehničkog, automatskog i pasivnog procesa koji osigurava potrebno izvršenje prijenosa informacija.

50 Kao drugo, ni iz drugih odredbi Direktive 2000/31 ni iz njezinih ciljeva ne proizlazi da omogućavanje pristupa komunikacijskoj mreži mora ispunjavati dodatne zahtjeve, poput postojanja ugovornog odnosa između primatelja i davatelja te usluge ili da potonji provodi oglašavanje kako bi promovirao navedenu uslugu.

51 Doista, može se navesti da se članak 2. točka (b) Direktive 2000/31 u verziji na njemačkom jeziku poziva na glagol *anbieten* koji se može razumjeti tako da se odnosi na ideju ponude i stoga na određeni oblik oglašavanja.

52 Ipak, nužnost ujednačene primjene, a stoga i ujednačenog tumačenja odredbi prava Unije isključuje da se, u slučaju sumnje, tekst odredbe razmatra zasebno u jednoj od svojih verzija, već naprotiv zahtijeva tumačenje s obzirom na verzije na drugim službenim jezicima (presuda od 9. lipnja 2011., Eleftheri tileorasi i Giannikos, C-52/10, EU:C:2011:374, t. 23.).

53 Ipak, druge jezične verzije navedenog članka 2. točke (b), među ostalim verzije na španjolskom, češkom, engleskom, francuskom, talijanskom, poljskom ili slovačkom, koriste glagole koji ne izražavaju takvu ideju ponude ili oglašavanja.

54 S obzirom na prethodno navedeno, na drugo i treće pitanje valja odgovoriti tako da članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 valja tumačiti na način da, kako bi se usluga iz te odredbe koja se sastoji od omogućavanja pristupa komunikacijskoj mreži, smatrala pruženom, taj pristup ne smije prekoračiti okvir tehničkog, automatskog i pasivnog procesa koji osigurava potrebno izvršenje prijenosa informacija, pri čemu niti jedan drugi dodatni zahtjev ne treba biti ispunjen.

Šesto pitanje

55 Svojim šestim pitanjem, koje valja ispitati na trećem mjestu, sud koji je uputio zahtjev pita se, u biti, treba li članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 tumačiti na način da se zahtjev iz članka 14. stavka 1. točke (b) te direktive na odgovarajući način primjenjuje na navedeni članak 12. stavak 1.

56 U tom pogledu, iz same strukture Direktive 2000/31 proizlazi da je zakonodavac Unije želio razlikovati između sustava koji se primjenjuju na aktivnosti samog prijenosnika informacija, privremeni smještaj informacija u obliku nazvanom „caching” i smještaj informacija na poslužitelju, jer su te aktivnosti uređene različitim odredbama te direktive.

57 U tim okolnostima, iz usporedbe članka 12. stavka 1., članka 13. stavka 1. i članka 14. stavka 1. navedene direktive proizlazi da iznimke od odgovornosti određene tim odredbama podliježu različitim uvjetima primjene ovisno o predmetnoj vrsti aktivnosti.

58 Konkrento, članak 14. stavak 1. Direktive 2000/31 pod naslovom „Smještaj informacija na poslužitelju” predviđa, među ostalim, da kako bi se poslužitelji mogli koristiti iznimkom od odgovornosti iz te odredbe, moraju djelovati odmah po dobivanju saznanja o protuzakonitoj informaciji kako bi je uklonili ili onemogućili pristup toj informaciji.

59 Nasuprot tomu, članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 ne podvrgava iznimku od odgovornosti koju predviđa u korist pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži poštovanju takvog uvjeta.

60 Štoviše, kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u točki 100. svojeg mišljenja, položaji poslužitelja internetske stranice, s jedne strane, i pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži, s druge strane, nisu slični u pogledu uvjeta utvrđenog u članku 14. stavku 1. Direktive 2000/31.

61 Iz uvodne izjave 42. te direktive proizlazi da su iznimke u području odgovornosti iz navedene direktive predviđene uzimanjem u obzir činjenice da su sve aktivnosti koje izvršavaju različite vrste davatelja predviđenih usluga, osobito pružatelji pristupa komunikacijskoj mreži i poslužitelji internetskih stranica, samo tehničke, automatske i pasivne naravi te stoga ti davatelji usluga nisu upoznati s informacijama koje se prenose ili pohranjuju niti imaju kontrolu nad njima.

62 Ipak, usluga koju pruža poslužitelj internetske stranice, koja se sastoji od pohrane informacija, dugoročne je naravi. Posljedično tomu, taj poslužitelj može postati svjestan nezakonitosti određenih informacija koje pohranjuje nakon što je ih je pohranio i kad je još uvijek u mogućnosti poduzeti radnje s ciljem njihova uklanjanja ili onemogućavanja pristupa tim informacijama.

63 S druge strane, kad je riječ o pružatelju pristupa komunikacijskoj mreži, usluga prijenosa informacija koju pruža obično nije dugoročne naravi, tako da nakon što je izvršio prijenos informacija, više nema nikakvu kontrolu nad njima. U tim okolnostima, pružatelj pristupa komunikacijskoj mreži, za razliku od poslužitelja internetske stranice, često nije u mogućnosti kasnije poduzeti radnje s ciljem uklanjanja određenih informacija ili onemogućavanja pristupa tim informacijama.

64 U svakom slučaju, iz točke 54. ove presude proizlazi da člankom 12. stavkom 1. Direktive 2000/31 nije predviđen nikakav dodatni zahtjev osim da predmetna usluga mora omogućiti pristup komunikacijskoj mreži, a kojim se ne smije prekoračiti okvir tehničkog, automatskog i pasivnog procesa kojim se osigurava potrebno izvršenje prijenosa informacija.

65 S obzirom na prethodna razmatranja, na šesto pitanje valja odgovoriti tako da članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 treba tumačiti na način da se zahtjev iz članka 14. stavka 1. točke (b) te direktive ne primjenjuje na odgovarajući način na navedeni članak 12. stavak 1.

Sedmo i osmo pitanje

66 Svojim sedmim i osmim pitanjem, koje valja razmotriti zajedno i na četvrtom mjestu, sud koji je uputio zahtjev u biti se pita treba li članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31, u vezi s člankom 2. točkom (b) te direktive, tumačiti na način da postoje drugi zahtjevi, osim onog navedenog u toj odredbi, kojima je podvrgnut pružatelj pristupa komunikacijskoj mreži.

67 U tom pogledu, članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31, u vezi s člankom 2. točkom (b) te direktive, izričito određuje samo jedan zahtjev u odnosu na takvog davatelja usluge, odnosno zahtjev da on mora biti fizička ili pravna osoba koja pruža uslugu informacijskog društva.

68 U tom pogledu, iz navedene uvodne izjave 41. proizlazi da je donošenjem Direktive 2000/31 zakonodavac Unije uspostavio ravnotežu između različitih interesa. Iz toga slijedi da treba smatrati da čitava ta direktiva i osobito njezin članak 12. stavak 1., u vezi s člankom 2. točkom (b), odražavaju tu ravnotežu koju je uspostavio navedeni zakonodavac.

69 U tim okolnostima, nije na Sudu da zamijeni zakonodavca Unije podvrgavajući primjenu te odredbe uvjetima koje potonji nije propisao.

70 Podvrgavanje iznimke iz članka 12. stavka 1. Direktive 2000/31 zahtjevu koji zakonodavac Unije nije izričito predvidio moglo bi dovesti tu ravnotežu u pitanje.

71 S obzirom na prethodna razmatranja, na sedmo i osmo pitanje valja odgovoriti tako da članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31, u vezi s člankom 2. točkom (b) te direktive, valja tumačiti na način da ne postoje drugi zahtjevi osim onoga navedenog u toj odredbi, kojima je podvrgnut pružatelj pristupa komunikacijskoj mreži.

Četvrto pitanje

72 Svojim četvrtim pitanjem, koje valja razmotriti na petom mjestu, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 tumačiti na način da mu se ne protivi to da osoba oštećena povredom svojih prava na neko djelo, zahtijeva propuštanje nastavka te povrede, naknadu štete, kao i pokriće troškova slanja opomene i sudskih troškova od pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži čije su usluge bile korištene za počinjenje te povrede.

73 U tom pogledu, valja podsjetiti da članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 određuje da države članice moraju osigurati da pružatelji pristupa komunikacijskoj mreži ne budu odgovorni za informacije dobivene od primatelja te usluge, ako su ispunjena tri uvjeta propisana u toj odredbi, da ti davatelji usluge ne iniciraju prijenos, da ne odabiru primatelja tog prijenosa i da ne izabiru i ne mijenjaju informacije sadržane u navedenom prijenosu.

74 Iz toga slijedi da kad su navedeni uvjeti ispunjeni, odgovornost pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži ne postoji te je stoga u svakom slučaju isključeno da nositelj autorskog prava može od tog davatelja usluga zahtijevati naknadu štete zbog toga što su vezu s tom mrežom koristili treći za povredu njegovih prava.

75 Posljedično, u svakom slučaju isključeno je i to da nositelj autorskog prava može zahtijevati naknadu troškova slanja opomene ili sudskih troškova nastalih zbog njegova zahtjeva za naknadu štete. Kako bi takav akcesoran zahtjev bio osnovan, potrebno je da glavni zahtjev također bude osnovan, što je propisano člankom 12. stavkom 1. Direktive 2000/31.

76 Ipak, člankom 12. stavkom 3. Direktive 2000/31 precizirano je da taj članak ne utječe na mogućnost nacionalnog suda ili upravne vlasti da od davatelja usluga zahtijeva okončanje ili sprečavanje nastanka povrede autorskih prava.

77 Stoga kad treća osoba počini povredu putem internetske veze koju joj je stavio na raspolaganje pružatelj pristupa komunikacijskoj mreži, članku 12. stavku 1. navedene direktive ne protivi se to da osoba oštećena tom povredom zahtijeva da tijelo vlasti ili nacionalni sud zabrani tom davatelju usluge omogućavanje nastavka te povrede.

78 Posljedično, valja utvrditi da, sam za sebe, članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31, ne isključuje ni to da ista osoba može zahtijevati naknadu troškova slanja opomene i sudskih troškova nastalih povodom zahtjeva, poput onog navedenog u prethodnoj točki.

79 S obzirom na prethodno navedeno, na četvrto pitanje valja odgovoriti na način da članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 treba tumačiti tako da mu se protivi to da osoba koja je bila oštećena povredom svojih prava na neko djelo može zahtijevati naknadu štete od pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži zbog toga što su treći koristili jedan od tih pristupa kako bi povrijedili njezina prava, kao i naknadu troškova slanja opomene ili sudskih troškova nastalih povodom njezina zahtjeva za naknadu štete. S druge strane, tu odredbu valja tumačiti na način da joj se ne protivi to da ta osoba zahtijeva propuštanje nastavka te povrede, kao i pokriće troškova slanja opomene i sudskih troškova od pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži čije su usluge korištene za počinjenje te povrede, ako se ti zahtjevi odnose na ili slijede nakon izricanja naloga od strane tijela vlasti ili nacionalnog suda kojim se tom davatelju usluga zabranjuje omogućavanje nastavka navedene povrede.

Peto, deveto i deseto pitanje

80 Svojim petim, devetim i desetim pitanjem, koje valja razmotriti zajedno i na šestom mjestu, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31, u vezi s člankom 12. stavkom 3. te direktive, vodeći računa o zahtjevima koji proizlaze iz zaštite temeljnih prava, kao i

pravilima iz direktiva 2001/29 i 2004/48, tumačiti na način da mu se protivi izricanje naloga koji, poput onog u glavnom postupku, zahtijeva od pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži koji javnosti omogućuje povezivanje s internetom, pod prijetnjom novčane kazne, da spriječi treće u stavljanju javnosti na raspolaganje, putem te internetske veze, određenog djela ili njegovih dijelova zaštićenih autorskim pravom, preko internetskih foruma za razmjenu (*peer-to-peer*), kad se tom davatelju usluge ostavlja na volju koje će tehničke mjere poduzeti kako bi postupio u skladu s tim nalogom, ali je već utvrđeno da se jedine mjere koje on u praksi može donijeti sastoje u deaktiviranju internetske veze, bilo njezinom zaštitom putem lozinke, bilo provjeravanjem svih informacija prenesenih putem te veze.

81 Najprije valja utvrditi da je nesporno da nalog, poput onog koji predviđa sud koji je uputio zahtjev u glavnom predmetu, u mjeri u kojoj se njime zahtijeva od pružatelja pristupa predmetnoj komunikacijskoj mreži da spriječi ponavljanje povrede prava srodnog autorskom pravu, spada u zaštitu temeljnog prava na zaštitu intelektualnog vlasništva iz članka 17. stavka 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).

82 Nadalje, u mjeri u kojoj, s jedne strane, navedeni nalog predstavlja za navedenog pružatelja pristupa ograničenje koje može utjecati na njegovu gospodarsku aktivnost i u kojoj, s druge strane, može ograničiti slobodu korištenja pristupa internetu kojom raspolažu primatelji takve usluge, valja utvrditi da taj nalog krši pravo na slobodu poduzetništva prvoga, zaštićeno na temelju članka 16. Povelje, kao i pravo na slobodu informiranja drugih, čija je zaštita osigurana člankom 11. Povelje.

83 Kad je više temeljnih prava zaštićenih pravom Unije u međusobnoj konkurenciji, na nacionalnim tijelima ili sudovima je da osiguraju pravednu ravnotežu tih prava (vidjeti, u tom smislu, presudu od 29. siječnja 2008., Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, t. 68. i 70.).

84 U tom pogledu, Sud je već presudio da nalog koja pružatelju pristupa komunikacijskoj mreži prepušta utvrđivanje konkretnih mjera koje treba poduzeti za postizanje željenog rezultata može, u određenim okolnostima, postići tu pravednu ravnotežu (vidjeti, u tom smislu, presudu od 27. ožujka 2014., UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, t. 62. i 63.).

85 U predmetnom slučaju iz zahtjeva kojim se upućuje prethodno pitanje proizlazi da sud koji je uputio zahtjev predviđa slučaj u kojem se mjere koje u praksi može donijeti adresat naloga ograničavaju na tri, odnosno na provjeravanje svih informacija prenesenih putem internetske veze, deaktiviranje te veze ili njezinu zaštitu putem lozinke.

86 Stoga će Sud samo na temelju te tri mjere koje je predvidio sud koji je uputio zahtjev ispitati usklađenost predviđenog sudskog naloga s pravom Unije.

87 Kad je riječ, kao prvo, o praćenju svih prenesenih informacija, takva mjera mora na početku biti isključena kao protivna članku 15. stavku 1. Direktive 2000/31 koji zabranjuje, među ostalim, da se pružateljima pristupa komunikacijskoj mreži nametne opća obveza praćenja informacija koje prenose.

88 Kad je riječ, kao drugo, o mjeri koja se sastoji u potpunoj deaktivaciji internetske veze, valja utvrditi da bi njezino provođenje dovelo do bitne povrede slobode poduzetništva osobe koja, bilo samo uzgredno, provodi gospodarsku aktivnost koja se sastoji od pružanja pristupa internetu, potpuno joj zabranjujući nastavljanje te aktivnosti radi popravljanja ograničene povrede autorskog prava a pritom ne predviđajući donošenje mjera kojima se manje zadire u tu slobodu.

89 U tim okolnostima, treba utvrditi da takva mjera ne poštuje zahtjev osiguranja pravedne ravnoteže između temeljnih prava koja je potrebno pomiriti (vidjeti, u tom smislu, kad je riječ o sudskom nalogu, presudu od 24. studenoga 2011. , Scarlet Extended, C-70/10, EU:C:2011:771, t. 49., kao i, analogijom, presudu od 16. srpnja 2015., Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, t. 35. i 41.).

90 Kad je riječ, kao treće, o mjeri koja se sastoji u zaštiti internetske veze putem lozinke, potrebno je navesti da ona može ograničiti kako pravo na slobodu poduzetništva pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži, tako i pravo na slobodu informiranja primatelja te usluge.

91 Ipak, valja na prvom mjestu utvrditi da takva mjera ne ugrožava bitan sadržaj prava na slobodu poduzetništva pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži, u mjeri u kojoj se ograničava na minimalno uređivanje jednog od tehničkih aspekata provođenja aktivnosti tog davatelja usluga.

92 Kao drugo, za mjeru kojom se internetska veza zaštićuje lozinkom ne čini se da može povrijediti bitan sadržaj prava na slobodu informiranja primatelja usluge pristupa internetskoj mreži, u mjeri u kojoj se ograničava na to da od potonjih traži da zahtijevaju lozinku, pod uvjetom, nadalje, da je ta veza samo jedan od načina pristupa internetu.

93 Kao treće, iz sudske prakse proizlazi da donesena mjera mora biti strogo ciljana u smislu da mora služiti okončanju povrede autorskog prava ili srodnog prava koju počini treća osoba, a da time ne bude pogođena mogućnost internetskih korisnika koji koriste usluge tog pružatelja da zakonito pristupe informacijama. U protivnom bi posezanje navedenog pružatelja u slobodu informiranja navedenih korisnika bilo neopravdano s obzirom na cilj koji se slijedi (presuda od 27. ožujka 2014., UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, t. 56.).

94 Ipak, ne čini se da mjera koju poduzme pružatelj pristupa komunikacijskoj mreži kojom se zaštićuje veza s tom mrežom može utjecati na mogućnost kojom raspolažu internetski korisnici koji se koriste uslugama tog pružatelja, da na zakonit način pristupe informacijama, ako se njome ne blokiraju internetske stranice.

95 Kao četvrto, Sud je već presudio da mjere koje poduzima adresat sudskog naloga, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, tijekom njegova izvršenja, trebaju biti dovoljno učinkovite kako bi osigurale stvarnu zaštitu temeljnog prava o kojem je riječ, odnosno za svoj učinak imati sprečavanje ili barem otežavanje neovlaštenih pristupanja zaštićenim sadržajima i ozbiljno obeshrabrivanje korisnika interneta, koji koriste usluge adresata tog sudskog naloga, da pristupaju tim sadržajima, koji su im stavljeni na raspolaganje, uz povredu navedenog temeljnog prava (presuda od 27. ožujka 2014., UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, t. 62.).

96 U tom pogledu, valja utvrditi da mjera kojom se internetska veza zaštićuje putem lozinke može odvratiti korisnike te veze da povrijede autorsko ili srodna prava pod uvjetom da su ti korisnici obvezni otkriti svoj identitet kako bi primili traženu lozinku te da stoga ne mogu djelovati anonimno, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.

97 Kao peto, valja podsjetiti da prema stajalištu suda koji je uputio zahtjev, osim tri mjere koje je naveo, ne postoji niti jedna druga koju bi pružatelj pristupa komunikacijskoj mreži poput one u glavnom postupku mogao provesti u praksi kako bi postupio u skladu sa sudskim nalogom poput onog iz glavnog postupka.

98 Budući da je Sud odbacio dvije druge mjere, utvrditi da pružatelj pristupa komunikacijskoj mreži ne treba zaštiti svoju internetsku vezu lišilo bi zaštite temeljno pravo na intelektualno vlasništvo, što bi bilo protivno ideji pravedne ravnoteže (vidjeti, analogijom, presudu od 16. srpnja 2015., Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, t. 37. i 38.).

99 U tim okolnostima, mjeru čiji je cilj zaštiti internetsku vezu putem lozinke treba smatrati nužnom za osiguranje djelotvorne zaštite temeljnog prava na zaštitu intelektualnog vlasništva.

100 Iz prethodno navedenoga proizlazi da, u okolnostima pojašnjenima u ovoj presudi, valja utvrditi da se na temelju mjere kojom se veza zaštićuje može ostvariti pravedna ravnoteža između, s jedne strane, temeljnog prava na zaštitu intelektualnog vlasništva i, s druge strane, prava na slobodu poduzetništva pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži kao i prava na slobodu informiranja primatelja te usluge.

101 Posljedično tomu, na peto, deveto i deseto postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31, u vezi s člankom 12. stavkom 3. te direktive, treba tumačiti, uzimajući u obzir zahtjeve koji proizlaze iz zaštite temeljnih prava kao i pravila predviđena direktivama 2001/29 i 2004/48, na način da se ne protivi, u načelu, donošenju sudskog naloga koji, poput onog u glavnom postupku, zahtijeva od pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži koji omogućuje javnosti povezivanje s internetom, pod prijetnjom novčane kazne, da spriječi treće da stave javnosti na raspolaganje, putem te internetske veze, određeno djelo ili njegove dijelove zaštićene autorskim pravom, na internetski forum za razmjenu (*peer-to-peer*), kad je tom pružatelju ostavljena na volju odluka o tome koje će tehničke mjere poduzeti kako bi postupio u skladu s tim sudskim nalogom, čak i ako je taj izbor ograničen na mjeru zaštite internetske veze putem lozinke, pod uvjetom da su korisnici te mreže obvezni otkriti svoj identitet kako bi primili traženu lozinku i da ne mogu djelovati anonimno, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.

Troškovi

102 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (treće vijeće) odlučuje:

1. **Članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine („Direktiva o elektroničkoj trgovini”), u vezi s člankom 2. točkom (a) te direktive i člankom 1. točkom 2. Direktive 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa, kako je izmijenjena Direktivom 98/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 1998., treba tumačiti na način da usluga, poput one u glavnom postupku, koju pruža korisnik komunikacijske mreže i koja se sastoji u tome da se tu mrežu stavi na besplatno raspolaganje javnosti, predstavlja „uslugu informacijskog društva” u smislu te prve odredbe kad je pruža predmetni davatelj usluga u svrhu oglašavanja prodane robe ili pruženih usluga.**

2. **Članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 valja tumačiti na način da, kako bi se usluga iz te odredbe, koja se sastoji od omogućavanja pristupa komunikacijskoj mreži, smatrala pruženom, taj pristup ne smije prekoračiti okvir tehničkog, automatskog i pasivnog procesa koji osigurava potrebno izvršenje prijenosa informacija, pri čemu niti jedan drugi dodatni zahtjev ne treba biti ispunjen.**

3. **Članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 treba tumačiti na način da se zahtjev iz članka 14. stavka 1. točke (b) te direktive ne primjenjuje na odgovarajući način na navedeni članak 12. stavak 1.**

4. **Članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31, u vezi s člankom 2. točkom (b) te direktive, valja tumačiti na način da ne postoje drugi zahtjevi osim onoga navedenog u toj odredbi, kojima je podvrgnut pružatelj pristupa komunikacijskoj mreži.**

5. **Članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31 treba tumačiti na način da mu se protivi to da osoba koja je bila oštećena povredom svojih prava na neko djelo može zahtijevati naknadu štete od pružatelja pristupa zbog toga što su treći koristili jedan od tih pristupa kako bi povrijedili njezina prava, kao i naknadu troškova slanja opomene ili sudskih troškova nastalih povodom njezina zahtjeva za naknadu štete. S druge strane, tu odredbu valja tumačiti na način da joj se ne protivi to da ta osoba zahtijeva propuštanje nastavka te povrede, kao i pokriće troškova slanja opomene i sudskih troškova od pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži čije su usluge bile korištene za počinjenje te povrede, ako se ti zahtjevi odnose na ili slijede nakon izricanja naloga od strane tijela vlasti ili nacionalnog suda kojim se tom davatelju usluga zabranjuje omogućavanje nastavka navedene povrede.**

6. **Članak 12. stavak 1. Direktive 2000/31, u vezi s člankom 12. stavkom 3. te direktive, uzimajući u obzir zahtjeve koji proizlaze iz zaštite temeljnih prava kao i pravila predviđena direktivama 2001/29 i 2004/48, treba tumačiti na način da se ne protivi, u načelu, donošenju sudskog naloga koji, poput onog u glavnom postupku, zahtijeva od pružatelja pristupa komunikacijskoj mreži, pod prijetnjom novčane kazne, da spriječi treće da stave javnosti na raspolaganje, putem te internetske veze, određeno djelo ili njegove dijelove zaštićene autorskim pravom, na internetski forum za razmjenu (*peer-to-peer*), kad je tom pružatelju ostavljena na volju odluka o tome koje će tehničke mjere poduzeti kako bi postupio u skladu s tim sudskim nalogom, čak i ako je taj izbor ograničen na mjeru zaštite internetske veze putem lozinke, pod uvjetom da su korisnici te mreže obvezni otkriti svoj identitet kako bi primili traženu lozinku i da ne mogu djelovati anonimno, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.**

Potpisi